

GUNĂ, Daniel Andrei

Studii: Facultatea de Drept, Universitatea din Craiova; master, Facultatea de Drept, Universitatea din Craiova; doctor în drept, Universitatea din Craiova, Școala Doctorală a Facultății de Drept.

Activitate: Procuror, Parchetul de pe lângă Tribunalul Dolj (din 2025); Prim-procuror, Parchetul de pe lângă Judecătoria Balș (2025); Procuror definitiv, Parchetul de pe lângă Judecătoria Balș (2021-2025); Procuror stagiatar, Parchetul de pe lângă Judecătoria Bălcești (2020-2021); Auditor de justiție, Institutul Național al Magistraturii, București (2018-2019).

Publicații: *Impactul Codului Insolvenței asupra procedurii concordatului preventive*, în Revista de Științe Juridice nr. 2/2019; *Analiză asupra modificărilor legislative iminente ale procedurilor de prevenire a insolvenței*, în Revista de Științe Juridice nr. 2/2021; *Procedurile de prevenire a insolvenței în contextul reglementării Uniunii Europene – Insolvency Prevention Procedures in the Context of the European Union Regulations*, în volumul conferinței GIDNI 2020, *Identities in Globalization. Intercultural perspectives – Social Sciences*, ed. Arhipelag XXI Press, Tg. Mureș; *Organele chemate să aplice procedurile de prevenire a insolvenței. Atribuții și limitări – Bodies Called to Apply Insolvency Prevention Procedures – Duties and Limitations*, în volumul conferinței GIDNI 2021, *The Shades of Globalisation. Identity and Dialogue in an Intercultural World – Social Sciences*, Ed. Arhipelag XXI Press, Tg. Mureș, 2021; *Procedurile de prevenire a insolvenței – Între reglementările tradiționale și standardul impus de către Uniunea Europeană*, în *Sistemul Juridic și Drepturile Fundamentale. Studii doctorale vol. III*, Ed. Simbol, Ed. Universitaria, Craiova, 2021; *Omologarea concordatului preventiv – între contradictorialitate și caracterul necontencios*, în *Protecția drepturilor omului în dreptul public și dreptul privat. Studii doctorale vol. IV*, Ed. Universitaria, Craiova, 2022; *Procedura concordatului preventiv în lumina modificărilor aduse prin Legea nr. 216/2022*, în *Protecția drepturilor omului în dreptul public și dreptul privat, Studii doctorale vol. V*, Ed. Universitaria, Craiova, 2023.

Daniel Andrei Gună

Prevenirea insolvenței prin procedura concordatului preventiv

Editura C.H. Beck
București 2026

AVERTISMENT!

Având în vedere amploarea luată de fenomenul fotocopierii lucrărilor de specialitate, mai ales în domeniul Dreptului, atragem atenția că, potrivit art. 14 și 196 din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată, reproducerea operelor sau a produselor purtătoare de drepturi conexe, dacă respectiva reproducere a fost efectuată fără autorizarea sau consimțământul titularului drepturilor recunoscute de legea menționată, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare sau cu amendă. Prin *reproducere*, conform legii, se înțelege realizarea, integrală sau parțială, a uneia ori a mai multor copii ale unei opere, direct sau indirect, temporar ori permanent, prin orice mijloace și sub orice formă.

Nu vă faceți părtași la distrugerea cărții!

Editura C.H. Beck este acreditată CNATDCU și este considerată editură cu prestigiu recunoscut.

Prevenirea insolvenței prin procedura concordatului preventiv
Daniel Andrei Gună

Copyright © 2026 – Editura C.H. Beck

Toate drepturile rezervate Editurii C.H. Beck.
Nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul scris al Editurii C.H. Beck.
Drepturile de distribuție în străinătate aparțin în exclusivitate editurii.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GUNĂ, DANIEL ANDREI

Prevenirea insolvenței prin procedura concordatului preventiv / Gună
Daniel Andrei. - București : Editura C.H. Beck, 2026
ISBN 978-606-18-1574-6

34

Editura C.H. Beck
Bdul. Iuliu Maniu nr. 7
Corp C, parter, Sector 6, București
E-mail: comenzi@beck.ro

Redactor: Raluca Florescu

Cuprins

Abrevieri	XXI
Prefață.....	XXIII
PARTEA I. Piața internă a Uniunii Europene, restructurarea preventivă și procedurile de prevenire a insolvenței.....	1
TITLUL I. Piața internă a Uniunii Europene și buna funcționare a acesteia	3
Capitolul I. Piața internă a Uniunii Europene și componentele sale	3
Secțiunea 1. Geneza pieței interne a Uniunii Europene și statutul său de spațiu fără frontiere.....	3
§1. Geneza pieței interne a Uniunii Europene	3
§2. Piața internă a Uniunii Europene – spațiu fără frontiere interne.....	14
Secțiunea a 2-a. Componentele pieței interne a Uniunii Europene	16
§1. Libera circulație a mărfurilor	16
§2. Libera circulație a persoanelor	19
§3. Libera circulație a serviciilor	22
§4. Libera circulație a capitalurilor	26
§5. Situația integrării economice a pieței interne a Uniunii Europene în comparație cu alte piețe unice, în contextul pieței unice a Statelor Unite ale Americii (SUA).....	30
Capitolul II. Întreprinderile, „catalizatori” reprezentativi ai pieței interne și starea lor de dificultate	33
Secțiunea 1. Ce sunt întreprinderile în dreptul UE și în dreptul intern?	33
§1. Ce sunt întreprinderile în dreptul UE?	33

§2. Calificarea noțiunii de întreprindere în dreptul românesc și în dreptul altor state.....	36
2.1. Drept românesc	36
2.2. Drept al altor state.....	39
§3. De ce sunt întreprinderile „catalizatori” reprezentativi ai pieței interne?.....	41
Secțiunea a 2-a. Starea de dificultate a întreprinderilor – obstacol în buna funcționare a pieței interne a Uniunii Europene și necesitatea remedierii acesteia	42
§1. Starea de dificultate – obstacol în buna funcționare a pieței interne	42
§2. Redresarea stării de dificultate – imperativ major al asigurării bunei funcționări a pieței interne.....	48
§3. Starea de dificultate a companiilor de impact în România și mecanismele de redresare	51
TITLUL II. Restructurarea preventivă și buna funcționare a pieței interne a Uniunii Europene.....	57
Capitolul I. Restructurarea – un concept multidimensional cu valențe în prevenirea insolvenței	57
Secțiunea 1. Cultura salvării afacerilor prin restructurare	57
§1. Cultura salvării afacerilor concept de gândire strategică, pragmatică și colaborativă	57
§2. Cultura salvării afacerilor, un răspuns la faliment?.....	60
§3. Delimitări și interferențe privind cultura salvării afacerilor și restructurarea.....	63
Secțiunea a 2-a. Valențele restructurării în prevenirea insolvenței.....	64
§1. Ce sunt procedurile de prevenire a insolvenței?.....	64
§2. Pilonii restructurării ca măsură de prevenire a insolvenței	65
§3. Opiniile scepticilor și optimiștilor în legătură cu restructurarea ca măsură de prevenire a insolvenței.....	68
Capitolul II. Restructurarea în dreptul european.....	71
Secțiunea 1. Restructurarea în Directiva (UE) 2019/1023 privind cadrele de restructurare preventivă.....	71

§1. Obiectivul general al Directivei (UE) 2019/1023 privind cadrele de restructurare preventivă.....	71
§2. Mecanismele de avertizare timpurie	77
§3. Accesul la procedurile de restructurare.....	78
§4. Posibilitatea suspendării executării silite și instituirea de interdicții în sarcina creditorilor	79
§5. Măsurile de eficientizare a procedurilor de restructurare....	80
§6. Stadiul de implementare a Directivei (UE) 2019/1023 în statele membre ale Uniunii Europene	81
Secțiunea a 2-a. Restructurarea în Directiva 2014/59/UE de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții.....	86
§1. Obiectivul general al Directivei (UE) nr. 59/2014.....	86
§2. Mecanismele de redresare	87
Secțiunea a 3-a. Restructurarea în Regulamentul (UE) 2015/848 privind procedurile de insolvență.....	88
§1. Obiectivul general al Regulamentului (UE) 2015/848	88
§2. Impactul Regulamentului (UE) 2015/848 asupra procedurilor de prevenire a insolvenței.....	90
§3. Deschiderea unei proceduri de insolvență ori de prevenire a acesteia, în lumina prevederilor Regulamentului (UE) 2015/848	91
§4. Publicitatea procedurilor de prevenire a insolvenței	93
§5. Aplicarea universală a Regulamentului (UE) 2015/848 în spațiul Uniunii Europene	94
Capitolul III. Restructurarea în dreptul românesc.....	95
Secțiunea 1. Restructurarea în Codul civil.....	95
§1. Reorganizarea persoanei juridice – formă de restructurare.....	95
§2. Modalități de reorganizare ca forme de restructurare	96
Secțiunea a 2-a. Restructurarea în domeniul societăților.....	98
§1. Restructurarea în Legea societăților nr. 31/1990	98
§2. Restructurarea în O.G. nr. 6/2019 privind instituirea unor facilități fiscale.....	99
§3. Restructurarea în Legea nr. 312/2015 privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit	101

- §4. Restructurarea în Legea nr. 246/2015 privind redresarea și rezoluția asiguratorilor 102
- §5. Formele restructurării..... 103
- §6. Ce este, totuși, restructurarea? 105

TITLUL III. Procedurile de prevenire a insolvenței și organele care le aplică 107

Capitolul I. Geneză și evoluția procedurilor de prevenire a insolvenței..... 107

- Secțiunea 1. Repere istorice și din dreptul altor state privind procedurile de prevenire a insolvenței..... 107
- §1. Perioada antică 107
- §2. Perioada evului mediu..... 112
- §3. Perioada modernă și contemporană 115
- 3.1. Drept american..... 115
- 3.2. Drept francez..... 117
- 3.3. Drept belgian..... 120
- 3.4. Drept sud-african 121
- 3.5. Drept chinez 123

- Secțiunea a 2-a. Evoluția procedurilor de prevenire a insolvenței în dreptul românesc..... 125
- §1. Starea de moflunzenie și declarația de scuzabilitate a debitorului în Codul lui Caragea 125
- §2. Moratoriul prefalimant în Codul comercial român 125
- §3. Concordatul preventiv în Legea din 10.07.1929 126
- §4. Legea nr. 381/2009 privind introducerea concordatului preventiv și mandatului ad-hoc 130
- §5. Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, până la modificarea din anul 2022..... 136
- §6. Legea nr. 216/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, în contextul Directivei (UE) 2019/1023..... 148
- Secțiunea a 3-a. Avertizarea timpurie a debitorilor și acordul de restructurare – elemente de noutate în materia prevenirii insolvenței..... 151

- §1. Avertizarea timpurie, modalitate de prevenire a insolvenței 151
- §2. Procedura acordului de restructurare 152

Capitolul II. Participanții la procedurile de prevenire a insolvenței și organele care le aplică 154

- Secțiunea 1. Participanții la procedurile de prevenire a insolvenței..... 154
- §1. Debitorul aflat în dificultate 154
- §2. Creditorii 159
- Secțiunea a 2-a. Organele care aplică procedurile de prevenire a insolvenței 159
- §1. Instanțele judecătorești..... 159
- §2. Judecătorul-sindic 161
- §3. Administratorul restructurării 162
- §4. Administratorul concordatar 163

PARTEA A II-A. Specificul procedurii concordatului preventiv în dreptul românesc165

TITLUL I. Noțiunea, caracterele, participanții și organele care aplică procedura concordatului preventiv..... 167

Capitolul I. Noțiunea și caracterele procedurii concordatului preventiv 167

- Secțiunea 1. Noțiunea procedurii concordatului preventiv.... 167
- §1. Repere juridice privind procedura concordatului preventiv în contextul promovării unei culturi antreprenoriale..... 167
- §2. Ce este, totuși, procedura concordatului preventiv? 169
- Secțiunea a 2-a. Caracterele juridice ale procedurii concordatului preventiv 170
- §1. Elemente preliminare 170
- §2. Caracterul parțial judiciar..... 170
- §3. Caracterul legal 172
- §4. Caracterul colectiv 172
- §5. Caracterul concursual..... 173
- §6. Caracterul personal 173

§7. Caracterul egalitar	174
§8. Caracterul de remediu	174
Capitolul II. Participanții la procedura concordatului preventiv	176
Secțiunea 1. Debitorul aflat în stare de dificultate, beneficiar și participant la procedură	176
§1. Premisele calificării debitorului ca beneficiar și participant al procedurii concordatului preventiv	176
§2. Care sunt excepțiile care exclud debitorul de la beneficiul procedurii concordatului preventiv?.....	180
§3. Capacitatea instituțiilor publice de a beneficia de procedura concordatului preventiv	185
§4. Dreptul debitorilor aflați sub concordatul preventiv de a participa la atribuirea de contracte de achiziții publice în viziunea jurisprudenței C.J.U.E.....	186
§5. Posibilitatea conferită debitorului de a formula cereri și de a face acte de procedură.....	189
Secțiunea a 2-a. Creditorii participanți la procedura concordatului preventiv	194
§1. Premisele calificării creditorilor ca participanți la procedura concordatului preventiv	194
§2. Calificarea creditorilor în raport de natura creanței față de debitor	196
§3. Posibilitatea conferită creditorilor de a formula cereri și de a face acte de procedură.....	197
Capitolul III. Organele care aplică procedura concordatului preventiv	201
Secțiunea 1. Instanțele judecătorești	201
§1. Tribunalul.....	201
§2. Curtea de Apel	202
Secțiunea a 2-a. Judecătorul-sindic.....	203
§1. Cine este judecătorul-sindic?	203
§2. Desemnarea judecătorului-sindic în procedura concordatului preventiv.....	204
§3. Atribuțiile judecătorului-sindic	205
3.1. Atribuții privind deschiderea procedurii	205

3.2. Atribuții privind desfășurarea procedurii	207
Secțiunea a 3-a. Administratorul concordatar.....	212
§1. Cine poate fi administrator concordatar?	212
§2. Desemnarea administratorului concordatar.....	215
§3. Atribuțiile administratorului concordatar.....	221
3.1. Atribuții privind sprijinirea debitorului pentru formularea cererii de deschidere a procedurii concordatului preventiv.....	221
3.2. Atribuții privind elaborarea și votarea planului de restructurare	223
3.3. Atribuții privind desfășurarea procedurii concordatului preventiv	226
§4. Onorariul administratorului concordatar.....	231
TITLUL II. Deschiderea procedurii concordatului preventiv și efectele acesteia	233
Capitolul I. Deschiderea procedurii concordatului preventiv	233
Secțiunea 1. Raportul administratorului concordatar privind starea de dificultate – premisă a deschiderii procedurii	233
§1. Ce este raportul administratorului concordatar și care este rolul său?	233
§2. Ce trebuie să cuprindă raportul administratorului concordatar?	236
Secțiunea a 2-a. Cererea de deschidere a procedurii concordatului preventiv și soluționarea acesteia.....	240
§1. Cererea de deschidere a procedurii concordatului preventiv	240
1.1. Cine poate fi titular al cererii de deschidere a procedurii concordatului preventiv?.....	240
1.2. Ce trebuie să cuprindă cererea debitorului de deschidere a procedurii concordatului preventiv și care sunt documentele însoțitoare?	243
1.3. Ce trebuie să cuprindă cererea creditorilor și care sunt documentele însoțitoare?.....	247

§2. Soluționarea cererii de deschidere a procedurii concordatului preventiv.....	250
2.1. Elemente procedurale privind soluționarea cererii după înregistrarea pe rolul tribunalului	253
2.2. Judecarea cererii și încheierea judecătorului-sindic.....	254
Secțiunea a 3-a. Elemente din dreptul altor state privind deschiderea procedurilor de prevenire a insolvenței	264
§1. Drept austriac	264
§2. Drept danez	264
§3. Drept ceh.....	265
§4. Drept slovac	266
§5. Drept francez.....	266
§6. Drept german	267
§7. Drept elen.....	267
§8. Drept maghiar	268
§9. Drept columbian.....	268
§10. Drept brazilian	269
§11. Drept peruan.....	269
§12. Drept angolez	270
§13. Drept kenyan.....	270
Capitolul II. Efectele deschiderii procedurii concordatului preventiv	271
Secțiunea 1. Suspendarea de drept a tuturor executărilor silite împotriva debitorului.....	271
§1. Suspendarea executării și a cursului prescripției dreptului de a cere executarea	271
§2. Excepția nesuspendării executării creanțelor salariale și a acordurilor de compensare	274
§3. Perioada pentru care operează suspendarea	275
§4. Prelungirea suspendării sau o nouă suspendare?.....	275
§5. Cazurile de ridicare a suspendării executărilor silite	278
§6. Continuarea executărilor silite după încetarea suspendării de drept	279
Secțiunea a 2-a. Suspendarea curgerii dobânzilor, penalităților de întârziere și a oricăror altor cheltuieli aferente creanțelor afectate	279

§1. Suspendarea curgerii dobânzilor.....	279
§2. Suspendarea curgerii penalităților de întârziere și a oricăror altor cheltuieli	281
Secțiunea a 3-a. Interdicția creditorilor de a refuza executarea contractelor în derulare	282
§1. Interdicția de a rezilia contractele esențiale aflate în derulare	282
§2. Interdicția de a executa în mod anticipat contractele esențiale în derulare	283
§3. Interdicția de a modifica contractele în derulare în detrimentul debitorului.....	284

TITLUL III. Desfășurarea procedurii concordatului preventiv..... 285

Capitolul I. Noțiunea, elaborarea și conținutul planului de restructurare..... 285

Secțiunea 1. Noțiunea, natura juridică și calificarea planului de restructurare	285
§1. Noțiunea planului de restructurare.....	285
§2. Natura juridică a planului de restructurare.....	286
2.1. Natura contractuală	286

Secțiunea a 2-a. Elaborarea și conținutul planului de restructurare	300
§1. Cine are legitimitatea de a elabora planul de restructurare și care este termenul de elaborare?	300
§2. Conținutul planului de restructurare.....	303
§3. Comunicarea planului de restructurare	349
§4. Depunerea planului de restructurare la dosarul cauzei.....	349

Capitolul II. Negocierea și votarea planului de restructurare..... 350

Secțiunea 1. Negocierea planului de restructurare.....	350
§1. Organizarea ședințelor de negociere cu creditorii.....	350
§2. Modificarea planului de restructurare în perioada de negociere	356
§3. Consemnarea rezultatului negocierilor	356
Secțiunea a 2-a. Votarea planului de restructurare	357

§1. Cine votează planul de restructurare?	357
§2. Aprobarea planului de restructurare.....	362
§3. Modalitatea de exercitare a votului.....	363
Capitolul III. Omologarea planului de restructurare	365
Secțiunea 1. Depunerea și conținutul cererii de omologare a planului de restructurare.....	365
§1. Depunerea cererii de omologare	365
§2. Conținutul și anexele cererii de omologare.....	365
Secțiunea a 2-a. Soluționarea cererii de omologare.....	368
§1. Situațiile de admitere a cererii de omologare.....	368
§2. Procedura de omologare a planului de restructurare.....	373
Secțiunea a 3-a. Efectele omologării planului de restructurare	378
§1. Comunicarea planului de restructurare și menționarea sa în registrul în care este înregistrat debitorul	378
§2. Suspendarea de drept a executărilor silite	380
§3. Suspendarea curgerii prescripției dreptului de a cere executarea silită.....	381
§4. Păstrarea tratamentului prevăzut în planul de restruc- turare pentru dobânzi, penalități de întârziere și orice alte accesorii pentru creanțele afectate	382
§5. Interdicția deschiderii procedurii insolvenței.....	383
§6. Opozabilitatea planului de restructurare creditorilor și excepția neopozabilității.....	385
Secțiunea a 4-a. Aderarea la planul de restructurare.....	386
§1. Păstrarea echilibrului între creditori.....	386
§2. Efectele aderării	389
Capitolul IV. Punerea în aplicare a planului de restructurare	391
Secțiunea 1. Desfășurarea activității în limitele afacerii și în condițiile planului de restructurare.....	391
§1. Realizarea în continuare a obiectului de activitate al debitorului și a măsurilor din planul de restructurare....	391
§2. Supravegherea activității debitorului de către administratorul concordatar	394
§3. Rapoartele privind activitatea debitorului	399

Secțiunea a 2-a. Contestațiile după omologarea planului de restructurare, împotriva unor creanțe înscrise în listă	402
§1. Care creanțe pot fi contestate și cine face contestația?.....	402
§2. Depunerea și soluționarea contestației	403
Secțiunea a 3-a. Elemente din dreptul altor state privind modalitatea de desfășurare a activității debitorilor aflați în derularea procedurilor de restructurare.....	406
§1. Drept austriac	406
§2. Drept danez	407
§3. Drept german	407
§4. Drept elen.....	407
§5. Drept francez.....	408

TITLUL IV. Închiderea procedurii concordatului preventiv..... 409

Capitolul I. Planul de restructurare nu este votat, nu este omologat sau debitorul prezumă că negocierile de aprobare vor eșua..... 409

Secțiunea 1. Planul de restructurare nu este votat de creditori în termenul de negociere	409
§1. Negocierea și votul – elemente de referință pentru aprobarea planului de restructurare	409
§2. Limitarea termenului de negociere pentru votarea planului de restructurare și efectele depășirii acestuia	410
§3. Închiderea procedurii concordatului preventiv ca urmare a depășirii termenului de negociere și votare a planului de restructurare	411
Secțiunea a 2-a. Planul de restructurare nu este omologat de judecătorul-sindic	413
§1. Respingerea cererii de omologare – impediment în continuarea procedurii concordatului preventiv.....	413
§2. Închiderea procedurii concordatului preventiv în cazul respingerii cererii de omologare	415
Secțiunea a 3-a. Debitorul prezumă că negocierile nu pot conduce la aprobarea planului de restructurare.....	416

- §1. Care ar putea fi situațiile care ar crea debitorului reprezentarea că negocierile ar eșua?..... 416
- §2. Închiderea procedurii concordatului preventiv în cazul în care debitorul prezumă că negocierile ar eșua 416

Capitolul II. Neîndeplinirea în termenul stabilit a obligației de modificare a planului de restructurare..... 418

Secțiunea 1. Neîndeplinirea în termenul stabilit a obligației de modificare, dispusă de către judecătorul-sindic 418

- §1. Obligația de modificare a planului de restructurare în urma admiterii contestației creditorilor și efectele nerespectării termenului stabilit 418
- §2. Închiderea procedurii concordatului preventiv pentru nerespectarea termenelor de modificare a planului de restructurare..... 420

Secțiunea a 2-a. Neîndeplinirea în termenul stabilit a obligației de modificare dispusă de instanța de apel..... 420

- §1. Controlul exercitat de instanța de apel asupra hotărârilor judecătorului-sindic 420
- §2. Situațiile în care instanța de apel poate cenzura hotărârile judecătorului-sindic referitoare la modificarea planului de restructurare..... 421
- §3. Închiderea procedurii concordatului preventiv pentru nerespectarea termenului de modificare a planului de restructurare..... 421

Capitolul III. Eșuarea îndeplinirii prevederilor planului de restructurare 423

Secțiunea 1. Activitatea debitorului aduce pierderi averii sale și nu există perspective pentru viabilitatea afacerii..... 423

- §1. Activitatea debitorului aduce pierderi averii sale..... 423
- §2. Activitatea debitorului nu are perspective rezonabile pentru menținerea viabilității afacerii 424
- §3. Închiderea procedurii concordatului preventiv pentru pierderi și neviabilitatea afacerii 424

Secțiunea a 2-a. Neachitarea creanței unui debitor în maximum 60 de zile de la data prevăzută în planul de restructurare 425

- §1. Scadența creanțelor și plata lor în termenele prevăzute în planul de restructurare și consecințele depășirii termenului de 60 de zile 425
- §2. Excepția constând în situația în care părțile au încheiat o convenție cu respectarea drepturilor celorlalți creditori 426
- §3. Închiderea procedurii concordatului preventiv în cazul neachitării creanțelor la termen 427
- Secțiunea a 3-a. Imposibilitatea debitorului de a mai îndeplini obligațiile din planul de restructurare 428
- §1. Cauzele imposibilității debitorului de îndeplinire a obligațiilor din planul de restructurare 428
- §2. Închiderea procedurii concordatului preventiv pentru imposibilitatea îndeplinirii obligațiilor din planul de restructurare 431
- §3. Efectele închiderii procedurii concordatului preventiv ca urmare a eșuării planului de restructurare 434

Capitolul IV. Îndeplinirea planului de restructurare 436

Secțiunea 1. Realizarea planului de restructurare 436

- §1. Îndeplinirea categoriilor de obligații prevăzute în planul de restructurare..... 436
- §2. Închiderea procedurii concordatului preventiv ca urmare a realizării planului de restructurare..... 436

Secțiunea a 2-a. Efectele închiderii procedurii concordatului preventiv ca urmare a îndeplinirii planului de restructurare 438

- §1. Categoriile de creanțe care pot fi reduse prin planul de restructurare..... 438
- §2. Rămânerea definitivă a reducerilor 439

TITLUL V. Aplicarea procedurii concordatului preventiv societăților care fac parte dintr-un grup 441

Capitolul I. Grupul de societăți, formă de organizare a întreprinderilor și starea de dificultate a membrilor săi..... 441

- Secțiunea 1. Grupurile de societăți și rolul lor în economie 441
- §1. Ce este grupul de societăți?..... 441

§2. Influența grupului de societăți asupra dezvoltării economice	446
§3. Tipuri de grupuri de societăți	448
§4. Reglementarea grupului de societăți în diferite sisteme de drept.....	453
Secțiunea a 2-a. Starea de dificultate a membrilor grupului de societăți, premisă a aplicării procedurilor de prevenire a insolvenței	457
§1. Când unul sau mai mulți membri ai grupului de societăți pot fi în stare de dificultate?.....	457
§2. Starea de dificultate a unor membri ai grupului de societăți, poate fi o sursă de contaminare a relațiilor intragrup?	459
Secțiunea a 3-a. Ameliorarea stării de dificultate prin mecanisme juridice adecvate	462
§1. Directiva (UE) 2019/1023 – regulator de tratament juridic al stării de dificultate a membrilor grupului de societăți	462
§2. Legea nr. 85/2014 promotoare a aplicării concordatului preventiv asupra stării de dificultate a membrilor unui grup de societăți.....	465
Capitolul II. Specificul procedurii concordatului preventiv în cazul societăților care fac parte dintr-un grup	467
Secțiunea 1. Deschiderea procedurii concordatului preventiv în cazul membrilor grupului de societăți.....	467
§1. Instanța competentă pentru derularea procedurii concordatului preventiv.....	467
§2. Cererea de deschidere a procedurii concordatului preventiv	469
§3. Soluționarea cererii comune de deschidere a procedurii concordatului preventiv	477
§4. Desemnarea administratorului concordatar unic.....	483
Secțiunea a 2-a. Desfășurarea procedurii concordatului preventiv privind societățile care fac parte dintr-un grup.....	485
§1. Unul sau mai multe planuri de restructurare coordonate?.....	485

§2. Conținutul specific al planului de restructurare al societăților care fac parte dintr-un grup	488
§3. Publicitatea planului de restructurare.....	493
§4. Negocierea și votarea planului de restructurare	494
§5. Omologarea planului de restructurare a societăților care fac parte dintr-un grup atunci când societatea-mamă este în procedura concordatului preventiv.....	497
§6. Omologarea planului de restructurare a societăților care fac parte dintr-un grup atunci când societatea-mamă nu ia parte la procedura membrilor săi	499
§7. Punerea în aplicare a planului de restructurare	501
Secțiunea a 3-a. Închiderea procedurii concordatului preventiv privind societățile care fac parte dintr-un grup.....	503
§1. Una sau mai multe sentințe de închidere a procedurii concordatului preventiv?.....	503
§2. Particularități și efecte ale închiderii procedurii concordatului preventiv privind societățile care fac parte dintr-un grup.....	506

Concluzii, propuneri de lege ferenda și contribuții

personale	509
I. Concluzii	509
II. Propuneri de lege ferenda	513
III. Contribuții personale	519

Bibliografie selectivă.....

Index.....

535

TITLUL I

Piața internă a Uniunii Europene și buna funcționare a acesteia

Capitolul I

Piața internă a Uniunii Europene și componentele sale

Secțiunea 1. Geneza pieței interne a Uniunii Europene și statutul său de spațiu fără frontiere

§1. Geneza pieței interne a Uniunii Europene

1.1. Viziunea unei Europe unite economic și politic. În doctrină¹ s-a afirmat că „*în mod obișnuit*” se consideră că originile componentelor și implicit ale Uniunii Europene (UE) pot fi urmărite în anii care au urmat celui de-al Doilea Război Mondial. S-a mai afirmat în doctrină² și că ideea de unificare europeană și principiile

¹ *A. Fuerea*, Dreptul Uniunii Europene – curs universitar, Ed. Universul Juridic, București, 2016, p. 15 și urm.; *M.A. Niță (Dumitrașcu)*, Dreptul Uniunii Europene, ed. a II-a, Ed. Universul Juridic, București, 2023, p. 16 și urm.; *C. Potincu, L. Potincu*, Dreptul Uniunii Europene, evoluție a dreptului comunitar, interferențe juridice și economice în comerțul din România, stat membru al Uniunii, Ed. C.H. Beck, București, 2021, p. 1 și urm.; *A.-M. Comșa*, Dreptul Uniunii Europene, Ed. Pro Universitaria, București, 2022, p. 15 și urm.; *R. Swedberg*, The idea of Europe and the origin of the European Union – a sociological approach, în Jurnalul de Sociologie nr. 23/1994, p. 379.

² *I.N. Militaru*, Dreptul Uniunii Europene, cronologie, izvoare, principii, instituții, piața internă a Uniunii Europene, libertățile fundamentale, Ed. Universul Juridic, București, 2017, p. 13 și urm.; *A.I. Dușcă*, Dreptul

care guvernează la momentul de față UE își au, de fapt, originile în antichitate. În acest sens, s-a afirmat de Denis de Rougemont în lucrarea sa „*Vingt-huit siècles d'Europe*” (1961) că o Europă unită nu este un procedeu modern, fie el politic sau economic. Aceasta este un ideal care a fost promovat de mii de ani de cele mai bune spirite ale Europei, și anume de cei care pot vedea și în viitor (vizionarii). Chiar și Dante Alighieri a avansat ideea unei Europe unite în lucrarea sa „*Divina Comedie*”, în partea intitulată „*Paradiso*”. În aceasta, Dante își exprimă viziunea despre unitatea Europei și a subliniat importanța coeziunii între națiuni și conducători pentru a asigura pacea și prosperitatea. Victor Hugo a pledat, de asemenea, pentru o Europă unită în discursul său din 1849, ținut la Paris, cu ocazia Congresului Internațional de Pace, considerând că unitatea europeană ar putea preveni războaiele și că Europa ar putea deveni o forță globală.

Primul-ministru britanic, Winston Churchill, a fost de asemenea un susținător al unității europene, argumentând în favoarea unei integrări europene în discursul său de la Zurich din 1946, discurs în care a sugerat crearea unei „*Asociații Europene*”. Considerat părintele Europei, Jean Monnet¹ a jucat un rol crucial în dezvoltarea

Uniunii Europene privind afacerile, ed. a III-a, Ed. Universul Juridic, București, 2021, p. 5 și urm.; R. Munteanu, *Drept european*, Ed. Oscar Print, București, 1996, p. 17 și urm.; P. Mathijsen, *Compendiu de drept european*, ed. a 7-a, Ed. Club Europa, București, 2002, p. 12; A. Marga, *Filosofia unificării europene*, ed. a II-a, Ed. Apostrof, Cluj, 1997, p. 147 și urm.; B.M. Predescu, *Drept instituțional comunitar, curs universitar*, Ed. Universitaria, Craiova, 1999; J.-B. Dorselle, *L'idée d'Europe dans l'histoire*, Ed. Denoel, Paris, 1965, p. 40; D. De Rougemont, *Vingt-huit siècles d'Europe*, Ed. Payot, Paris, 1961, p. 29; I. Muraru, E.S. Tănăsescu, G. Iancu, Ș. Deacomu, M.H. Cuc, *Cetățenia europeană*, Ed. All Beck, București, 2003, p. 5; O. Manolache, *Tratat de drept comunitar*, ed. a 5-a, Ed. C.H. Beck, București, 2006, p. 3; G. Isaac, M. Blanquet, *Droit communautaire général*, 8 éd., Dalloz, Paris, 2001, p. 1.

¹ Jean Monnet a fost un om politic francez, prim consilier în Guvernul Franței, care și-a dedicat cariera cauzei integrării europene și a contribuit la înființarea Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului, precursora a Uniunii Europene (https://european-union.europa.eu/system/files/2021-06/eu-pioneers-jean-monnet_ro.pdf).

comunității economice europene, fiind unul dintre arhitecții Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului (CECO) în anii 1950, alături de Robert Schuman.¹

Ideea de unitate europeană și formarea unei entități supranaționale europene sunt idei avansate încă din antichitate, dar geneza, în sens practic și logistic, a pieței unice europene este cu adevărat în anii de după Cel De-al Doilea Război Mondial, mai ales în perioada Războiului Rece. Obiectivele creării unei piețe unice au vizat, încă din anul 1958, eliminarea acelor bariere comerciale existente între statele membre, în vederea creșterii prosperității economice și contribuției la o uniune tot mai puternică între statele Europene.

1.2. Programul European de Recuperare, un prim pas în crearea unei piețe interne a Uniunii Europene. Geneza² pieței unice a UE poate fi urmărită în anii de după cel de-al Doilea Război Mondial, iar „*fundatia*” acesteia a fost pusă odată cu implementarea Programului European de Recuperare/European Recovery Programme (PER/ERP), cunoscut și ca „*Planul Marshall*”, care a fost finanțat de Statele Unite ale Americii (SUA). Din punct de vedere geo-politic, integrarea economică europeană a fost o creație a Războiului Rece. În doctrină³ s-a afirmat că pentru liderii europeni de la acea vreme, cooperarea economică era percepută ca un mijloc politic necesar pentru a preveni posibila „*balcanizare*” a Europei de Vest în urma rivalităților dintre superputeri.

În ciuda proliferării grupurilor federaliste influente care au apărut din mișcările de rezistență din întreaga Europă, adevăratul imbold pentru uniunea economică și politică europeană a provenit din Statele Unite. Pur și simplu, imperativele PER/ERP ceruseră o

¹ Robert Schumann a fost ministrul francez de externe în anii 1950 care, alături de Jean Monnet, a avut o contribuție majoră la înființarea Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului, precursora a Uniunii Europene, sursă online (https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/history-eu/eu-pioneers/robert-schuman_ro).

² B. Balassa, *The theory of economic integration*, Ed. Routledge Revivals, New York 1961, p. 3; B. Lucarelli, *The origins and evolution of the single market in Europe*, Ed. Ashgate Publishing Company, Aldershot 1999, p. 8 și urm.

³ B. Lucarelli, op. cit., p. 8.

cooperare mai strânsă între guvernele europene pentru a rezolva problemele reconstrucției economice. În mod similar, izbucnirea Războiului Rece din 1947, care a culminat cu împărțirea Europei în sfere de influență, anume cea vestică și cea estică, a făcut ca sarcina reconstrucției să fie urgentă. În acest context istoric, restaurarea economiei vest-germane și reabilitarea ei politică au apărut ca problemă centrală cu care s-au confruntat arhitecții americani ai programului de redresare.

1.3. Tratatul de la Roma, precursorul pieței interne a Uniunii Europene. În doctrină¹ s-a afirmat că în limbajul uzual, termenul „*integrare*” semnifică aducerea a două părți într-un întreg, dar în domeniul economic, acest termen are o semnificație aparte. În domeniul economic, termenul „*integrare*” se referă la procesul prin care economiile, piețele sau structurile economice ale diferitelor țări, regiuni sau sectoare se unesc sau cooperează mai strâns pentru a beneficia de eficiență, creștere economică și competitivitate. Un pas important spre integrarea economică a fost semnarea Tratatelor de la Roma în 1957, care au înființat Comunitatea Economică Europeană.

În doctrină² s-a afirmat că obiectivul principal al tratatelor a fost crearea unei piețe comune între statele membre care să asigure libera circulație a bunurilor, capitalurilor, serviciilor și persoanelor. Aceste tratate au pus bazele pentru eliminarea tarifelor vamale și a altor bariere comerciale între statele membre, pregătind terenul pentru o integrare economică profundă. Tot în doctrină³ s-a mai afirmat că Tratatul de la Roma, semnat în 1957, au reprezentat un exemplu de integrare negativă, datorită „*deversării economice*”/„*economic spill-out*”. „*Spill-out*”-ul economic este situația în care integrarea economică într-un domeniu specific creează presiuni sau necesități pentru integrare suplimentară în alte domenii. Cu alte cuvinte, odată

¹ B. Balassa, op. cit., p. 1.

² I. Gînfălean, A. Hurubean, M. Tudorașcu, The Principle of Non-discrimination and Restrictions of the Rights of Free Movement and Persons and Workforce, în Review of Comparative Law, vol. XIV-XV, anul 2009-2010, p. 28; P. Craig, The evolution of the Single Market, The Law of the Single Market: Unpacking the Premises, Ed. Hart Publishing, Oxford 2002, p. 4.

³ B. Lucarelli, op. cit., p. 19.

ce statele europene au început să-și coordoneze politicile economice, acest fapt inevitabil a generat influențe sau efecte indirecte care au necesitat mai multă integrare în alte sectoare economice sau politice pentru a asigura stabilitatea și funcționalitatea viitoarei piețe comune. Acest fapt a creat efecte negative, deoarece, odată cu integrarea economică, statele membre au fost obligate să cedeze din suveranitatea lor națională pentru a respecta normele și reglementările comune. Procesul de „*spill-out*” a dus la necesitatea unei integrări mai ample, trecând de la simple acorduri economice la uniuni politice, monetare și fiscale.

Pentru a aborda eventualele efecte negative ale integrării economice europene, au fost antrenate mai multe teorii ale acesteia, și anume: teoria funcționalistă; teoria interguvernamentalistă; teoria instituționalistă.

În doctrină¹ s-a afirmat că o trăsătură fundamentală a teoriei funcționaliste este conceptul de „*deversare economică*”/„*economic spill-out*”, această „*deversare*” nefiind văzută ca un impediment de funcționaliști, ci ca o expansiune a integrării activităților dintr-un sector în altul. Funcționaliștii au promovat o abordare nepolitică a integrării, concentrându-se pe aspectele practice și tehnice ale integrării economice libere. Ideea funcționaliștilor este că succesul în domeniile tehnice va duce treptat la o integrare mai amplă, care va putea include și aspecte politice pe termen lung.

Teoria interguvernamentalistă a integrării economice europene este bazată pe o abordare conservatoare, care promovează faptul că statele naționale rămân actorii principali în procesul de integrare, iar deciziile cheie sunt luate prin negociere și compromis între guvernele naționale. Unul dintre promotorii acestei teorii,² Andrew Moravcsik, în lucrarea sa din 1993 „*Preferences and Power in the European Community: A Liberal Intergovernmentalist Approach*”, a afirmat

¹ K. Hazakis, European Union political economy-theory and policy, Ed. Lexington Books, Londra 2018, p. 7.

² A. Moravcsik, Preferences and Power in the European Community: A Liberal Intergovernmentalist Approach, în Journal of Common Market Studies, Vol. 31, nr. 4, decembrie 1993 (<https://www.princeton.edu/amoravcs/library/preferences1.pdf>).

că integrarea economică europeană este o serie de alegeri raționale făcute de liderii naționali. Interguvernamentalismul a promovat ideea că integrarea are loc atunci când convergența intereselor naționale o permite și statele sunt dispuse să-și cedeze suveranitatea numai în măsura în care acest lucru aduce beneficii clare pentru ele și numai în domenii limitate și bine definite.

Poate cea mai relevantă teorie a integrării economice europene, cu valențe și în zilele noastre, este teoria instituționalistă. Aceasta se pliază pe rolul instituțiilor supranaționale în procesul de integrare și pe modul în care aceste instituții influențează comportamentul statelor membre și al altor actori din cadrul Uniunii Europene. Această teorie subliniază importanța instituțiilor europene în modelarea și conducerea procesului de integrare, precum: Comisia Europeană; Parlamentul European; Curtea de Justiție a Uniunii Europene etc.

În doctrină¹ s-a afirmat că teoria instituționalistă a promovat faptul că instituțiile europene nu sunt doar simple foruri de cooperare între statele membre, ci au un rol activ și autonom în procesul de integrare. Aceste instituții influențează și direcționează integrarea economică europeană prin elaborarea de politici, interpretarea legislației și monitorizarea respectării regulilor. În doctrină² s-a afirmat că integrarea economică europeană, privită dintr-un unghi instituționalist, este un proces incremental, care evoluează în timp prin intermediul instituțiilor supranaționale, instituții care joacă un rol crucial în gestionarea conflictelor și în facilitarea compromisurilor între statele membre, ceea ce permite ca integrarea să avanseze treptat.

1.4. Actul Unic European – act de adagiu spre „edificarea” unei piețe interne a Uniunii Europene. După tratatele de la Roma din 1957, procesul de formare a pieței interne a Uniunii Europene a fost consolidat prin adoptarea Actului Unic European din 1986, adică prin includerea în Actul Unic European a Cărții Albe a Uniunii

¹ K. Hazakis, op. cit., p. 15.

² D. Hodson, Reforming EU economic governance: a view from (and on) the principal-agent approach, în Comparative European Politics, Vol. 7, nr. 4/2009, p. 455 și urm.

Europene.¹ Acesta a fost primul mare adagiu adus Tratatelor de la Roma în materia Pieței Unice a UE și a avut ca obiectiv principal eliminarea barierei fizice, tehnice și fiscale dintre statele membre. În doctrină² s-a afirmat că programul prevăzut în Cartea Albă a Comisiei din anul 1985 a fost, în mare parte, îndeplinit, în principal prin adoptarea unui număr important de directive (282), ceea ce a reprezentat 95% din respectivul program, 77% dintre acestea fiind transpuse în legislațiile statelor membre. Domeniile vizate au fost unele variate și chiar specializate (ex.: accize; certificate fitosanitare; transfer al deșeurilor; comerțul cu bunuri culturale; dispozitive medicale etc.)

1.5. Tratatul de la Maastricht și consolidarea pieței interne a Uniunii Europene. În doctrină³ s-a afirmat că s-a dorit realizarea și consolidarea pieței interne până la finalul anului 1993, obiectiv care a fost îndeplinit, în parte, prin semnarea Tratatului de la Maastricht. Piața internă a Uniunii Europene a prins cu adevărat viață odată cu semnarea Tratatului de la Maastricht din 1992, tratat cunoscut și sub denumirea de Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE). Acesta a creat Uniunea Europeană și a pus bazele uniunii economice și monetare. De asemenea, Tratatul de la Maastricht din 1992 a introdus și moneda unică, euro. Acesta a consolidat piața internă prin introducerea de politici comune în diverse domenii și a creat o cooperare economică și monetară mai strânsă între statele membre. De asemenea, a stabilit cetățenia europeană și a întărit drepturile cetățenilor europeni. Cu toate perspectivele „luminoase” pe care

¹ D.A. Sitaru, Dreptul comerțului internațional. Tratat. Partea generală, Ed. Universul Juridic, București, 2008, p. 16 și urm.; G. Gornig, I.E. Rusu, Dreptul Uniunii Europene, Ed. C.H. Beck, București, 2006, p. 89 și urm.; N. Diaconu, Dreptul Uniunii Europene. Tratat, ed. a II-a, Ed. Lumina Lex, București, 2011, p. 365; S.A. Taclit, Evoluția Pieței Interne în cadrul Uniunii Europene (https://www.juridice.ro/516962/evolutia-pieteii-interne-cadrul-uniunii-europene.html#_ftn24).

² J. Schapira, G. le Tallec, J.-B. Blaise, Droit européen des affaires, PUF, Paris, 1994, p. 50 și urm.

³ S. Deleamu, Drept european al afacerilor. Piața internă a Uniunii Europene, ed. a II-a, Ed. Universul Juridic, București, 2021, p. 60.

Tratatul de la Maastricht le-a avut, s-a afirmat totuși în doctrină¹ că imediat după semnarea acestuia, problemele au început să apară, deoarece convergența dintre statele membre care doreau să adere părea departe. Acest fapt a dus la dificultăți în ratificarea tratatului, iar criza mecanismului de schimb valutar a îngreunat și mai mult procesul de integrare a pieței unice europene. Unul dintre obstacolele cele mai severe în calea finalizării pieței interne au fost cursurile de schimb volatile dintre monedele statelor membre, ceea ce a îngreunat comerțul transfrontalier prin costuri ridicate.

1.6. Tratatul de la Amsterdam, reformator al Tratatului de la Maastricht. Aceste probleme de curs valutar coroborate cu deficiențele în luarea deciziilor, cu politici sociale și de ocupare a forței de muncă defectuoase și cu problemele legate de cooperarea în domeniul justiției și afacerilor interne (practic cei trei piloni ai Tratatului de la Maastricht) au dus la nevoia de a-l reforma, prin semnarea Tratatului de la Amsterdam din 1997. În doctrină² s-a afirmat că Tratatul de la Amsterdam din 1997 a adus mai multe modificări importante care au contribuit la consolidarea pieței unice europene, prin îmbunătățirea funcționării acesteia și prin extinderea și aprofundarea integrării economice. Tratatul de la Amsterdam a extins utilizarea votului cu majoritate calificată (VMQ) în Consiliul Uniunii Europene, reducând astfel numărul de domenii în care se cerea unanimitate. Această schimbare a facilitat adoptarea mai rapidă a legislației necesare pentru funcționarea pieței interne, reducând riscul de blocaje din partea unui singur stat membru. VMQ a fost extins la domenii precum transportul, politica socială și mediul, ceea ce a contribuit la armonizarea regulilor în aceste sectoare și la îmbunătățirea funcționării pieței interne.

¹ K. Gnath, The Maastricht Treaty 30 years on: stability, convergence and sovereignty of the euro area – revisited (<https://globaleurope.eu/europes-future/the-maastricht-treaty-30-years-on-stability-convergence-and-sovereignty-of-the-euro-area-revisited/>).

² P. Lynch, N. Newahl, G.W. Rees, Reforming the European Union, from Maastricht to Amsterdam, Ed. Routledge, New York, 2003, p. 20 și urm.

Tratatul de la Amsterdam a introdus conceptul de „Spațiu de libertate, securitate și justiție”,¹ care vizează crearea unui cadru comun pentru aspecte precum libera circulație a persoanelor, controlul frontierelor externe, azilul, migrația și cooperarea judiciară. Consolidarea acestor domenii a avut un impact direct asupra funcționării pieței interne, facilitând mobilitatea forței de muncă și a cetățenilor, precum și colaborarea între statele membre în combaterea infracționalității transfrontaliere. Tot în materie socială, Tratatul de la Amsterdam a integrat o serie de principii sociale din Carta Socială Europeană în legislația UE, punând un accent mai mare pe drepturile lucrătorilor, egalitatea de gen, nediscriminarea și condițiile de muncă. Acest lucru a permis crearea unui cadru mai echitabil pentru funcționarea pieței interne, reducând diferențele dintre standardele sociale ale statelor membre și promovând coeziunea economică și socială.

Tratatul de la Amsterdam a introdus un capitol dedicat politicii de ocupare a forței de muncă, încurajând statele membre să coordoneze mai bine politicile lor economice și sociale pentru a stimula crearea de locuri de muncă. Această coordonare a contribuit la dezvoltarea unei piețe interne mai integrate, prin reducerea șomajului și promovarea mobilității forței de muncă în cadrul UE. Tratatul a introdus conceptul de „cooperare consolidată”,² care permite unui grup de state membre să avanseze în integrarea lor într-un anumit domeniu, chiar dacă toate statele membre nu sunt dispuse să participe. În doctrină³ s-a afirmat că acest mecanism a fost important pentru piața internă, deoarece a permis avansarea integrării în anumite domenii fără a fi nevoie de unanimitate. Tratatul de la Amsterdam a extins procedura de codecizie, acordând Parlamentului European un rol mai mare în adoptarea legislației. Aceasta a contribuit la sporirea legitimității democratice a procesului legislativ european, inclusiv în ceea ce privește regulile și politicile care afectează piața internă.

¹ Idem, p. 27.

² Ibidem.

³ A. Cristian, Fondarea Uniunii Europene și evoluția tratatelor comunității europene, în Revista Cunoașterea Științifică, Vol. I, nr. 1/2022, p. 12.